

אומ"ץ - למה?

ב שיא מערכת הבחירות קם יוסי שריד, המועמד מס' 25 של המערך, ונאם בטלוויזיה נאום נלהב, שבו קרא לשוחריו השלום והקידמה במדינה שלא להצביע בעד "הרשימות הקטנות" — שלי"י, ר"ץ ושינוי.

נאום זה מילא תפקיד חשוב ביותר במערכה. ממילא היתה קיימת נטייה חזקה בקרב אלהי ה"סיעות הקטנות", להציל את המר"ד, על-ידי הצבעה למערך המערך, מפני שרק המערך יכול "לעצור את הליכוד". דבריו של שריד, שבאו ברגע הפסיכולוגי הנכון, הכריעו את הכף אצל רבים.

כתוצאה מכך הוכח כל הרשימות הקטנות שרק על ירכי שינוי הפכה אבר מרויח דל. ר"ץ הצליחה להכניס ליד כנסת רק את שולמית אגוזי, ניאשה מן המאבק העצי מאי והצטרפה למערך. שלי"י נמחקה מן המפה הפרלמנטית.

היתה זאת תרומתו העיקרית של שריד במערכה. קולות הרשימות הקטנות, שהועברו למערך, עזרו להכניס לכנסת כמה וכמה מהגניצים של המערך: יהודה חשאי (מועמד מס' 40), מיכאל בר-והר (42), אורי סבאג (43), רפאל סויסה (44), אהרון נחמיאס (45) ורענן נעים (46).

שום פניה דומה לא באה מפני הגניצים של המערך אל חסידי ארץ-ישראל השלמה להצביע בעד המערך.

כשיטח הרגל

את התוצאות של מחיקת הסיעות הקטנות העקרוניות היתה בלתי-צפויה לגבי שריד:

לגבי הפוליטיקאים, הדואגים לעצמם, חדל פשוט המחנה היוני מלהתקיים. הם הסיקו מסקנה אי-שית: מי שרוצה להצליח, מוטב לו להשלים עם התוויה ימנית.

מיע הכרזה שכימעט לא-תאמן. ה' נציג הבכיר של תנועת-המושבים — אחת משריטות הסוציאליזם של ההתיישבות העובדת — היכה על חטא והודיע כי הנוער הטוב ב' ארץ חובש כיפה. החינוך הסוצי-יאליסטי, כך אמר, נכשל.

גם בעבר השמיעו מנהיגים של ארץ-ישראל אובדתי-הדרך הכריזות רוויית-גיועונים בזכות גוש-אמונים. יעקוב חזן הזקן, מאבות מפ"ם, מחק את כל פרשתי-היו כאשר העניק למתנחלי גוש-אמון גים את עטרת האידיאליזם. אפילו איש כמו עמוס עוז, חבר קבוצת-חולדה, מצא לנכון להצהיר שהוא נקרע בין נטיותיו לתנועת שלום עכשיו מחד ולגוש-אמונים מאידך. אך איש לא השמיע עדיין הצהרה בוטה כמו זו של נחמקין. היתה זאת הכרזה רישמית על פשיטת-הרגל של תנועת-העבודה. מנהיגי המערך לא עסקו באי-דיאלוגיה, אך פעלו על פיה. **יצחק רבין השמיע השבוע הכרזה שלא יכזה להתפרש אלא כמתן אור ירוק לאריק שרון להגשים את חלמו ודפלוש לרבנון.**

קדם לו בכך, לפני כמה שבועות, ח"כ דני רזולווי, איש תנועת-הקיבוצים. ואילו שימעון פרס האשים השבוע את מנחם בגין בכך שהיה רך מדי במשאומתן עם המצרים, כאשר מסר להם את כל סיני — הכרזה שלא יכלה להתפרש אלא כתמיכה ב"תנועה לעצירת-הנסיגה".

מזל הסחף הזה עמדו שריד די היונים של המערך, שבו הם בטל בשישים. הם יכלו רק למסור הודעות לאמצעי-התיקשורת — וזכה התמצית תה כל יכולתם.

לובי או פריצה?

ב שבועיים האחרונים נקטו יוני-המערך יוזמה לחי-זוק השפעתם בתוך המערך. הם הקימו מעין שדולה (לובי) פנים-מערכתית, שנטלה לעצמה שם יומי-רני-במיקצת: אומ"ץ. להצדקת היומרה נמצא פירוש לראשי-התיבות: אופוזיציה-מדינית-ציונית.

לא היו בהתארגנות החדשה פנים חדשות. להיפך, חסרו כמה מן הוותיקות. בראשה עמדו יוסי שריד, שנשאר כימעט לבדו ב' מיסלגת-העבודה, מלבד כמה פרוי-פסורים שגם הם פעלו בהחלטות האחרונות בעיקר נגד רשימת-השלום, שולמית אלוני ושרידי ר"ץ המובס ויאיר צבן, איש-שלי

ליטי גדול וחדש, שיוכל לקבל על עצמו את המאבק נגד הסחף הר' לאומני. היו גם שסברו כי אנשי אומ"ץ חותרים לפילוג המערך ר' ליצירת בסיס להתארגנות מדינית חדשה תחתיו.

אולם ההופעות הראשונות של אומ"ץ הפריכו תיקוות אלה — לפחות לפי שעה. היה ברור כי כיום אין זו אלא התאגדות של עסקני-המערך, ה' מבקשים לחזק את עצמם במאבק הפנימי, ובעיקר במיפולגת-העבור. במערך שורר עתה תוהו-וובור-הו, כל דאלים גבר, ואנשי אומ"ץ מקווים כי על-ידי הופעתם כקבוצה מלוכדת, המסוגלת לעורר רעש, יוכלו לפחות להחזיק מעמד.

משום-כך לא שותפו ביוזמה אף שני חברי-הכנסת של שינוי, ש' דיעותיהם לגבי "המדיניות הציר

פרס בכנס דיון ברמת-גן לעצור את הנסיגה

נס של חסידי פולחן-דיון בכפר-המכביה — כנס שנשא אופי ניצני.

שתי הכנאות

מה יהיו פניה של ההתארגנות החדשה בעתיד? היא יכולה להתפתח בכיוונים שונים — בהתאם לרצון חבריה, וגם בהתאם לנסיבות המשתנות. היא עשויה להיות לקבוצת-לחץ מיפולגת גרידא. ב' מיקרה זה היא עלולה למלא תפקיד דומה לזה שמילאו חבריה בעבר: לפלג את מחנה-השלום למנוע התארגנות כללית של כל כוחות-השלום במדינה, ולפנות בכל מיבחן אלקטורלי נוסף, אל שוחריה-השלום להצביע בעד ה' מערך ולמסור שוב את קולותיהם — למעשה — לגניצים הקיצוניים השורצים בו.

היא עשויה ללכת גם בדרך אחרת: לתת יד לפורומים רחבים יותר, לשתף פעולה עם גורמי-השלום שמחוץ למערך, ולהכשיר את הקרקע לשידוד-המערכות ה' דרוש במדינה, כדי לתת לציבור את האפשרות להכריע באופן ברור בין גניצים ויונים, בין שוח' רייסיפות ושוחרי-שלום. **ההכרעה נוגעת לעתיד המדינה, אך גם לעתיד בעצמם.**

לפני כמה שבועות קראה מפ"ם לעצרת-המונים בתליאביב, הע' מידה לרשימה את המנגנון האיר-גוני הכביר של הקיבוצים. התוצ' אה הוכיחה כי גם בקיבוצי השו' מרה-צעיר מעטה ההתלהבות ליו' ני במערך: ההפגנה לא גייסה יו' תר משתתפים מאשר הפגנה פרוי-סיונית, שנערכה ב"יום השני ה' שחור" (במיקרה) מטעם קבוצה חוץ-פרלמנטרית חדשה: הווע' לסולידאריות עם אוניברסיטת ברייזית. היה ברור כי הגל הבא של זרם-השלום לא יהיה בתוך המערך. הדור הבא של שוחררי-השלום לא יקבל את מנהיגותם של עסקני-המערך, ולא כל שכ' כשהם מבודדים את עצמם מן ה' זרמים החדשים.

הקצה לבעני הויוזמה ה' חדשה: לא די באומ"ץ, יצ' צורך באומ"ץ.

יאיר צבן, שולמית אלוני ויוסי שריד (עם אשתו) בכנס אומ"ץ בתליאביב לעצור את מ'?

נית' אינן שונות במאומה מדיעות יוני-המערך — וכמובן לא כו' חות-השלום החוץ-פרלמנטריים. בשעה שאנשי אומ"ץ קיימו ה' שבוע כנס בתליאביב, הופיע מנ' היג מיפולגת, שימעון פרס, בכ-

לשעבר, שקנה את עולמו במפ"ם כאשר קרא לאנשי שלי' להצביע בעד המערך. ברגע הראשון היה נדמה לרבים כי זוהי קריאה לאיחוד כוחות-השלום הציוניים בארץ במחנה פו'

הדבר ניכר היטב בהתפתחות הימים האחרונים. האישים הבכירים במערך החלו נוקטים עמדות ימניות יותר ויותר. עלה על כולם המועמד מס' 16 של המערך, אריה נחמקין, שהש'

הוא איבד את השפעתו במערך. כל עוד היו קיימות הסיעות האלה בכנסת, הבינו הבוסים של המערך את חשיבותו של איש כמו שריד, המסוגל למשוך את קולות היונים למערך, אך כאשר סיעת